

Descansi en pau Billy Wilder

Xavier Flores

De les poques necrològiques que restaven per llegir dels autors que varen conèixer el període daurat del cine americà, segurament la que més agradava no trobar-hi aquests darrers anys era la de Wilder. Wilder es resistia a desaparèixer, encara que ja duia un parell de dècades desaparegut de la producció cinematogràfica. La simpatia que despertava com a persona no era aliena a la valoració creixent i a l'estima crítica de la seva obra, que pujava de cotització a mesura que augmentaven els anys del seu silenci forçat. Revisar la seva obra no ha estat un fet casual ni a Europa ni als EUA de la darrera època.

Si bé és cert que Wilder no tenia l'elegància i l'extremada subtileza de Lubitch ni la grandesa i universalitat de Chaplin, en canvi sí que posseïa una sorneguera humanitat suficientment atrevida i alhora decorosa, per semblar-nos molt pròxim a la majoria d'espectadors. Sens dubte, Wilder devia molt als seus mestres, amb els quals va tenir la sort de fer-hi feina, i va aprendre amb la pràctica suficient com per assimilar-lo de tal manera que semblàs personal.

L'enriquidora experiència va donar com a resultat un estil coneixedor i propi, que va permetre una filmografia farcida d'encerts, que el varen empènyer a depurar el seu talent manejant situacions ben complexes amb la senzillesa que només una certa saviesa es pot permetre. Un gran virtuosisme en l'ús de situacions melodramàtiques que, en altres mans, caurien en el ridícul i l'acidesa amb què despistava de la seva tendència cap al romanticisme, eren algunes de les seves millors armes per defensar-se del sistema de "treball" que li va tocar viure.

Per desgràcia, aquest tipus de cine ja no existeix, tot i que el pitjor és que ha estat substituït per "un altre" que és difícil de digerir, ja que l'únic que caracteritza la major part del cine americà actual és que gairebé tots semblen haver acabat el batxillerat fa pocs mesos.

Descansi en pau Billy Wilder. ■

